

Búvópatak

Polgári, kulturális és társadalmi havilap

2019. augusztus – XVIII. évfolyam 8. szám

Ára: 560 Ft

*Nincs lágyabb, mint a víz,
mégis a köveket kivájja:
nincs külön nála.*

Lao-ce: Az út és erény könyve,
részlet

Élet a nemzet **4**
szolgálatában
Csapó Endrére emlékezik
Farkas Judit

A látófák **6**
örökké élnek
Alföldy Jenőt köszönti
Varga Rudolf

Tátika vár rám **9**
Lukáts János tárcanovellája

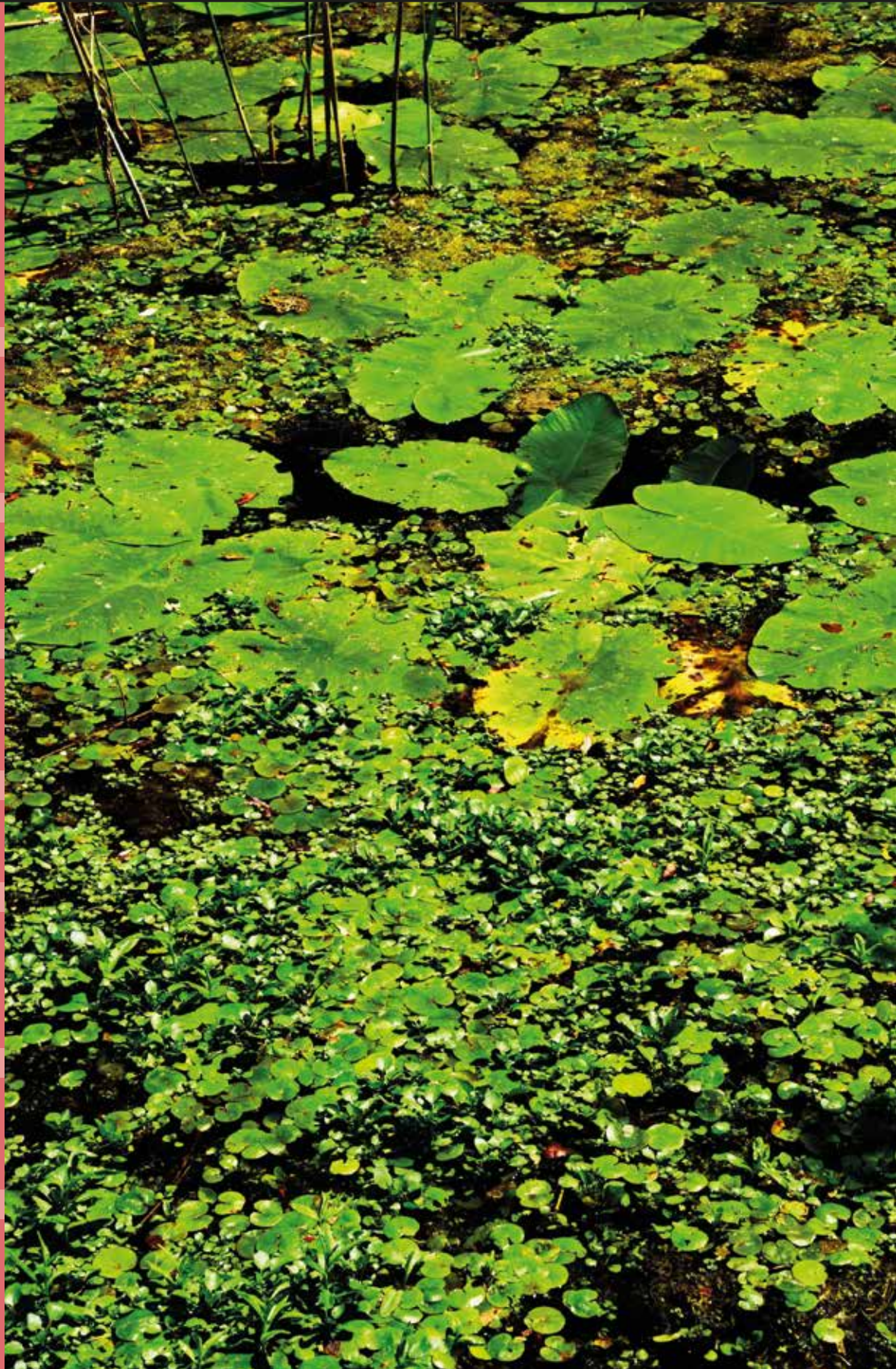
Mitracsek úr **11**
elfuserált élete...
Lengyel János novellája

Az élet logikája **16**
Részlet Varga Domokos
György készülő könyvéből

Elefántokról **18**
és költőkről
Bozók Ferenc dolgozata

Egy florista **24**
följegyzéseiből
Németh István Péter
irodalmi jegyzete

Ország László fotója

VARGA DOMOKOS GYÖRGY

Az Élet logikája

Alapvetések és kitérők

A világegyetem keletkezése

Szögezzük le: azt feltételezni, hogy az anyag örökkévaló, éppen annyira hit dolga, mint Isten létezését és örökkévalóságát feltételezni.

Az a kérdés, hogy „*Ha Isten teremtette a világot, ki teremtette Istent?*”, éppen olyan logikus és helyénvaló, mint azt kérdezni: „*Ha a világegyetem megszületése az ősrobbanással kezdődött, honnan származott a felrobbant anyag?*” És mindkét kérdés egyformán megválaszolhatatlan.

Anyagelvű teremtés

Tegyük fel, hogy a világ az ősanyagból, ősrobbanással keletkezett: a véletlenszerűen szétáradt elemekből és energiából alakultak ki a csillagok és a csillagrendszerek. De hogyan lett a teljes összevisszaságból (őskaoszából) azóta is rendíthetetlen rend?

Szögezzük le, hogy rendezetlen összevisszaságból csak célirányos beavatkozással teremthető rend.

Egyelőre fogadjuk el, hogy a világegyetem fizikai és kémiai törvényei (törvényszerűségei) alkalmasak lehettek arra, hogy egy robbanással keletkezett, rendezetlen állapotú anyagmindenségből rendezett anyagállapotokat hozzanak létre, mind a csillagrendszerek, mind pedig az elemi részecskék szintjén.

A törvények keletkezése

Szedjünk szét egy működő számítógépet, szórjuk bele az alkatrészeket egy zsákba, s hagyjuk így az idők végezetéig. Minden elem ott van, ami csak kell. Összeállhat-e belőlük valaha is egy működő számítógép értelmes beavatkozás nélkül?

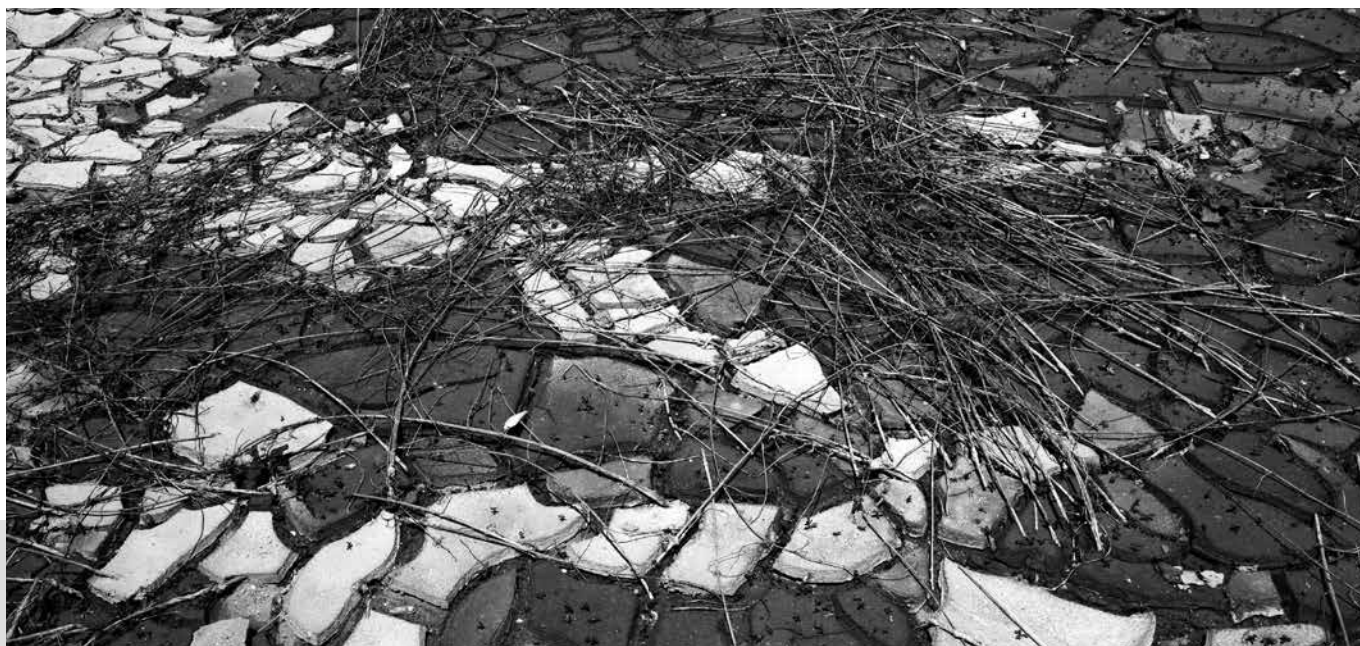
Ha úgy véljük, hogy nem, szögezzük le: a világ anyagelvű (ősrobbanással való) keletkezésének feltételezése is feltételezi egy természetfeletti irányító, törvényalkotó értelem közreműködését.

Az élet anyagelvű keletkezése

Tegyük fel, hogy a földi élet bármiféle felsőbb értelem beavatkozása nélkül alakult ki, a csillagrendszerek – köztük a mi Naprendszerünk – létrejötte után, természetes körülmények között, természetes folyamatok eredményeképpen.

Fogadjuk el, hogy az élet megjelenéséhez egyszerre volt szükség:

- a Naprendszer különleges adottságaira, így például a kölcsönhatásban álló égitestek kedvező (megfelelő) hőfokára, tömegére, távolságára, keringésére, forgására, légkörére, anyagára;
- „őslevesre”, amely tartalmazta az élethez szükséges kémiai elemeket;
- korlátlan időre, amelynek során a kémiai elemeknek lehetőségük nyílt minden külső befolyásolás nélkül, teljesen vélet-

Ország László fotója

lenszerűen („próba-szerencse” alapon), végtelen számú „kísérlettel” olyan vegyületeket alkotniuk, amelyek elengedhetetlenek a földi élethez.

Fogadjuk el erre a véletlenszerű életteremtő kémiai folyamatra a természettudomány kifejezését: „kémiai evolúció”.

Az élet anyagelvű keletkezésének valószínűsége

Fogadjuk el, hogy a Nap–Föld–Hold hármasa különleges adottságai véletlenszerű létrejöttének valószínűsége igen csekély. Tekintsük e megalapozott feltevés kézenfekvő bizonyítékának, hogy egyre messzebb látó távcsöveinkkel sem sikerült még felfedeznünk olyan csillagrendszer, illetőleg égitestek olyan kedvező együttállását, amely hasonlóan kedvező feltételeket kínált volna az élet kialakulásához.

Fogadjuk el a matematikusok számításait arra vonatkozóan, hogy mily elhanyagolhatóan kicsi annak a valószínűsége, hogy az „ősleves” kémiai elemei véletlenszerűen létrehozhatták a földi élet alapját képező összetett fehérjemolekulákat, az elemi sejtek és a magasabb rendű élőlények teljes életszakaszát egyaránt szabályozó RNS és DNS óriásmolekulák alkotó vegyületeinek éppen megfelelő összetételét és sorrendjét.

Szögezzük le: annak a valószínűsége, hogy az ősrobbanás káoszából természetfeletti tervezés és ráhatás nélkül élet keletkezzék, felfoghatatlanul kicsi. Ellenben annak a valószínűsége, hogy ily módon ne keletkezzék élet, csaknem 100 százalék.

Gondolatkísérlet egy élettelen világ anyagelvű keletkezéséről

Tegyük fel, hogy a világ kezdetekor nem létezett (nem segédkezett) tervező s teremtő értelem.

Fogadjuk el, hogy egy irányítatlan önrobbanással elinduló ősrobbanás után az összehasonlíthatatlanul valószínűbb állapot következett volna be: nem keletkezett volna élet.

Élet híján az ember sem születhetett volna meg.

Ember – emberi tudat, értelem – híján viszont csak úgy létezhetne a szóban forgó anyagelvű (istentelen) világmindenség, hogy senkinek (semmilyen értelemnek) semmilyen tudomása nem volna róla.

Lássuk be: olyan világegyetem létezését feltételezni, amelyről senkinek sincs semmilyen tudomása, ellentmond a józan értelemnek. Olyan világegyetemet feltételezni, amely csupán elméletileg létezhet, de gyakorlatilag (valóságosan, megfigyelhetően, átélhetően) nem, tökéletes értelmetlenség.

Fogadjuk el: a világmindenség létezésének csak a róla tudomással bíró bármilyen értelem létezésével együtt van értelme.

Gondolatkísérlet a világegyetem istenelvű keletkezéséről

Szögezzük le: az ősrobbanás ősanyagáról nem feltételezhetjük az előrelátás képességét. Semmilyen élettelen ősanyag önmagától (önmagában) nem tudhatta, hogy a teremtés folyamatát csak úgy van értelme elindítani, ha majd az eredményről, a világmindenség megszületéséről valamilyen értelmes lény tudomást szerezhet.

Ha a világegyetem valóban ősrobbanással keletkezett, akkor ebben olyan értelemnek kellett segédkeznie, amely vagy tudatában volt a saját örökkévalóságának (természetfeletti örök jelenlétének), vagy már a kezdetek kezdetén tudatában volt annak, hogy az általa elindított teremtési folyamat majdani egyik végterméke egy olyan értelmes lény lesz, amely képes fogalmat alkotni a világmindenségről. De mindkettő is igaz lehet egyszerre: tudatában volt önnön örökkévalóságának, s számított egy értelmes lény majdani megszületésére.

Nevezzük az anyagi világ megteremtésében vélhetően részt vevő értelmet Teremtő Istennek, röviden: Teremtőnek.

*...a Teremtőnek eleve terve volt velünk.
Szögezzük le, hogy ez alapozza meg az
ember számára az élet értelmét.*

Gondolatkísérlet az ember istenelvű keletkezéséről

Egyéb értelmes magyarázat híján fogadjuk el, hogy kezdetben volt az Ige: a Teremtő Istennek a világmindenséget teremtő, alakító, szabályozó, igazgató szelleme.

Ha elfogadjuk, hogy kezdetben volt az Ige, akkor – egyéb értelmes magyarázat híján – azt is el kell fogadnunk, hogy az Ige (mint Isten szelleme, akarata) teremtette az anyagot, hovatovább az egész anyagi világot, az elemi részecskéktől a világegyetemig.

Keressünk logikus magyarázatot: mi szüksége lehetett a Teremtőnek az anyagi világmindenségre?

El tudjuk-e képzelni egy értelmes lényről, hogy úgy alkosson meg egy páratlanul elbűvölő, hatalmas művet, hogy önmagán kívül soha senki ne szerezhesen tudomást róla?

Fogadjuk el, hogy egy olyan előrelátó, értelmes lény, mint amilyenek a világmindenség megteremtőjét kell feltételeznünk, nem akarhatott egy terméketlen, élettelen világegyetemet létrehozni; hanem a teremtés első pillanatában tudta, hogy a teremtési folyamat során életnek, a betetőzéseként pedig értelmes emberi lénynek kell születnie. Olyannak, amely értelmezni, méltányolni és hasznosítani képes hatalmas művét.

Fogadjuk el, hogy a Teremtőnek eleve terve volt velünk. Szögezzük le, hogy ez alapozza meg az ember számára az élet értelmét.

Rövid összegzés

Nincs értelme egy olyan világmindenségnek, amelyről senkinek sem lehet tudomása. Ha a világ egy tervezetlen és irányítatlan ősrobbanással keletkezett volna, igen nagy (100%-hoz közelítő) valószínűséggel csak egy ilyen, értelem nélküli világ keletkezhetett volna. A világ teremtését olyasvalakinek kellett elindítania, aki az első pillanattól fogva tudta, előre számolt vele, hogy egyszer majd értelmes emberi lény fog születni. Ez a forrása az emberi élet értelmének.

Részlet Varga Domokos György: Isten logikája – Az Élet logikája című kettőskönyvéből